

Птицевъдството в България през 2020 година

Към 31-ви декември 2020 г. кокошките носачки и подрастващите са 7.062 млн. броя или с 0.6% по-малко спрямо 2019 година (таблица 1). От тях 4.763 млн. броя са стокони носачки, 1.046 хил. броя са родители и 1.253 млн. броя са подрастващите. Птицефермите с 10 хил. и повече кокошки носачки и подрастващи са 65 – с 5 по-малко спрямо 2019 г. В тях се отглеждат 6.202 млн. птици или с 0.4% повече спрямо 2019 г. (таблица 2).

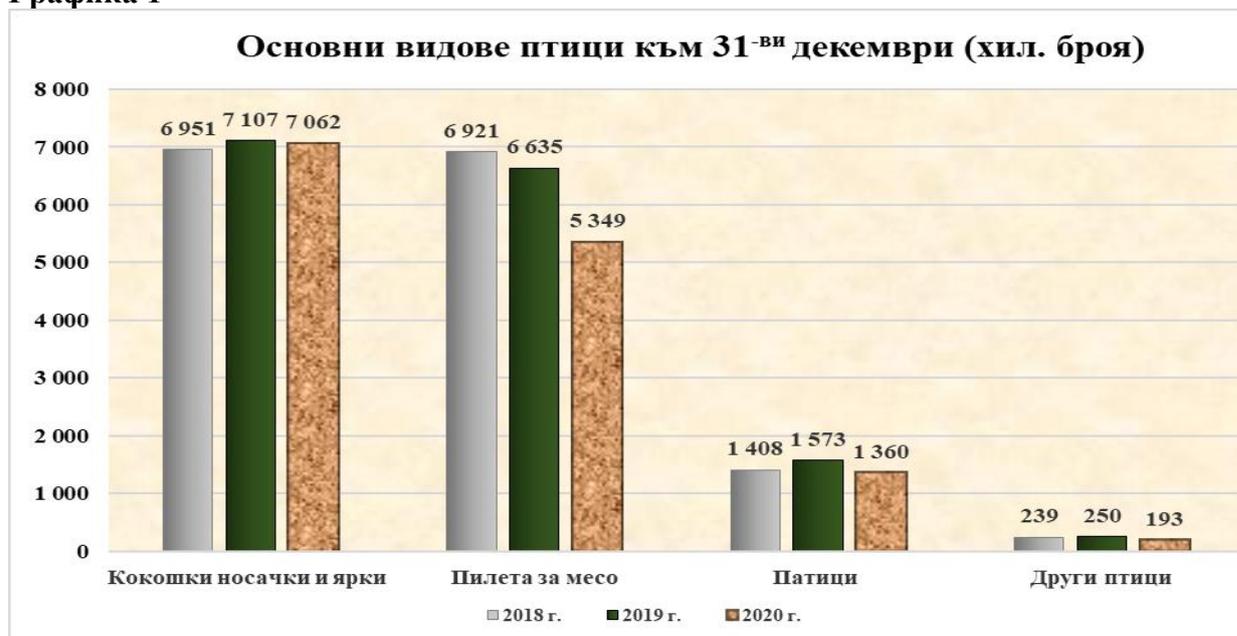
Броят на живите пилета за угояване към 31.12.2020 г. е с 19.4% по-малко спрямо 2019 г. (таблица 3). Закланите бройлери през 2020 г. са 51.4 млн. броя (-0.9%) и е произведено 87.5 хил. тона месо – с 2.4% по-малко спрямо 2019 г. Отглеждането на бройлери е концентрирано в птицеферми с 10 хил. и повече птици – в 90 птицеферми се отглеждат 98.5% от пилетата за угояване.

Към 31-ви декември 2020 г. пуйките са с 8.7% по-малко спрямо 2019 г., а патиците - с 13.5%. През 2020 г. са заклани с 5% повече патици.

Общият брой на домашните птици намалява с 10.3% спрямо 31-ви декември 2019 г. до 14 млн. броя

Производството на яйца в България през 2020 г. намалява незначително спрямо 2019 г. – произведени са 1.382 млрд. броя яйца, което е с 1.2% по-малко. От тях 1.361 млрд. броя са от кокошки (-1.1%), като яйцата за консумация намаляват с 0.9%, а разплодните яйца - с 2.1%.

Графика 1

Източник: МЗХГ, отдел “Агροстатистика” – анкети “Птицевъдството в България”

Основни видове птици в България към 31-ви декември 2020 г. по статистически райони (NUTS2)

Таблица 1

(хил. броя)

Райони	Кокошки и подрастващи носачки	Пилета за месо	Общ брой кокошки и пилета	Пуйки	Патици	Други птици	Общо птици	Изменение 2020/2019
България	7 062	5 349	12 411	21	1 360	172	13 964	-10.3%
<i>Северна и Югоизточна България</i>	<i>5 486</i>	<i>5 217</i>	<i>10 703</i>	<i>12</i>	<i>687</i>	<i>51</i>	<i>11 453</i>	<i>-8.2%</i>
Северозападен	689	519	1 208	6	219	5	1 438	7.6%
Северен централен	1 805	2 785	4 590	1	188	6	4 785	-0.8%
Североизточен	1 746	1 662	3 408	1	66	7	3 482	12.4%
Югоизточен	1 246	251	1 497	4	214	33	1 748	-45.7%
<i>Югозападна и Южна централна България</i>	<i>1 576</i>	<i>132</i>	<i>1 708</i>	<i>9</i>	<i>673</i>	<i>121</i>	<i>2 511</i>	<i>-18.7%</i>
Югозападен	с	с	355	2	2	99	458	-27.3%
Южен централен	с	с	1 353	7	671	22	2 053	-16.5%
Изменение 2020/2019	-0.6%	-19.4%	-9.7%	-8.7%	-13.5%	-24.2%	-10.3%	

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" - анкета "Птицевъдството в България през 2020 г."

В края на 2020 г. стопанствата с кокошки носачки и подрастващи са с 18.9% по-малко спрямо 2019 г. Намаление се наблюдава в малките стопанства с до 100 птици в стопанство (-19.1%), а птиците в тях са с 19.7% по-малко (таблица 2). Стопанствата с 10 хил. и повече кокошки и подрастващи са 65 – с 5 броя по-малко, а броят на птиците в тях е 6 202 хил. броя (+0.4%).

Към 31-ви декември 2020 г. стоките носачки са 4 763 хил. броя – с 0.5% по-малко спрямо 2019 г., носачките в родителските стада са 1 046 хил. броя (-3.6%). Броят на подрастващите кокошки в края на 2020 г. е 1 253 хил. броя, което е с 1.2% повече спрямо 2019 г.

Пуйките носачки и подрастващите са с 13.1% по-малко спрямо 2019 г.

Намаляват носачките и подрастващите при патиците със 17.3% до 98.1 хил. броя в края на 2020 година.

През 2020 г. се наблюдава намаление при пядпъдъците с 10.6%. Броят на стоките носачки се запазва – 132.7 хил. броя (-0.3%), родителите намаляват два пъти до 8.2 хил. броя и подрастващите намаляват с 36.7% до 18.4 хил. броя.

Таблица 2

Разпределение на стопанствата и отглежданите в тях кокошки носачки и подрастващи според броя на птиците в стопанство към 31-ви декември 2020 година

Брой птици в стопанство	Стопанства		Кокошки носачки и подрастващи	
	(брой)	изменение 2020/2019	(хил. броя)	изменение 2020/2019
1 ÷ 99	40 459	-19.1%	594	-19.7%
100 ÷ 9 999	176	72.5%	266	40.7%
10 000 ÷ 99 999	45	-11.8%	1 538	-12.0%
100 000 и повече	20	5.3%	4 664	5.3%
Общо:	40 700	-18.9%	7 062	-0.6%

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – анкети "Птицевъдството в България"

Стопанствата с живи пилета за угояване към 31-ви декември 2020 г. са с 19.4% по-малко спрямо 2019 г., като има увеличение на малките стопанства, в които се отглеждат до 200 птици (таблица 3). Броят на стопанствата с 10 хил. и повече пилета за месо са 90 – с 8 по-малко спрямо края на 2019 г., а отглежданите в тях птици намаляват с 18.6% до 5 268 хил. броя, като заемат 98.5% от всички бройлери.

Таблица 3

Разпределение на стопанствата и отглежданите в тях пилета за месо според броя на птиците в стопанство към 31-ви декември 2020 година

Брой птици в стопанство	Стопанства		Пилета за месо	
	(брой)	изменение 2020/2019	(хил.броя)	изменение 2020/2019
1 ÷ 199	523	29.7%	11	-3.8%
200 ÷ 9 999	17	-32.0%	70	-53.3%
10 000 ÷ 99 999	77	-11.5%	2 468	-11.5%
100 000 и повече	13	18.2%	2 800	-24.0%
Общо:	630	19.7%	5 349	-19.4%

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – анкети "Птицевъдството в България"

Производство на яйца през 2020 година

Произведените яйца в България през 2020 година са 1 382 372 хил. броя – с 1.2% по-малко спрямо предходната година. Яйцата от кокошки са 1 360 803 хил. броя (-1.1%) – от тях 1 142 910 хил. броя са яйца за консумация (с 0.9% по-малко спрямо 2019 г.), а разплодните яйца от кокошки намаляват с 2.1% до 217 893 хил. броя.

Графика 2

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – анкети "Птицевъдството в България"

Яйцата от кокошки заемат 98.4% от всички произведени яйца през 2020 г., яйцата от пдпъдъци са 1.0% и яйцата от патици са 0.5%. Общо яйцата за консумация заемат 83.8% от всички яйца.

Произведените яйца от пдпъдъци са 13.814 млн. броя, което е с 9.4% по-малко спрямо 2019 г. Яйцата от патици са с 8.5% по-малко – 6 982 хил. броя.

Производство на яйца през 2020 г. по статистически райони (хил. броя)

Таблица 4

Райони	Яйца от кокошки		Яйца от други птици	Общо
	общо	в т.ч. за консумация		
Общо за страната	1 360 803	1 142 910	21 569	1 382 372
<i>Северна и Югоизточна България</i>	<i>1 020 543</i>	<i>810 734</i>	<i>10 552</i>	<i>1 031 095</i>
Северозападен	117 622	107 035	618	118 240
Северен централен	327 494	218 554	2 260	329 754
Североизточен	366 261	340 283	429	366 690
Югоизточен	209 166	144 862	7 245	216 411
<i>Югозападна и Южна централна България</i>	<i>340 260</i>	<i>332 176</i>	<i>11 017</i>	<i>351 277</i>
Югозападен	63 607	55 909	7 997	71 604
Южен централен	276 653	276 267	3 020	279 673

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – анкета "Птицевъдството в България"

С най-висок дял при производството на яйца е Североизточният район – 26.5%, следват Северният централен район – с 23.9% и Южният централен район – с 20.2% от общото производство на яйца. На първо място по производство на яйца от кокошки за консумация е Североизточният район – с 29.8%, следван от Южния централен район с 24.2% и Северния централен район с 19.1%. От произведените 225 224 хил. броя разплодни яйца, 96.7% са яйцата от кокошки и 3.1% – от патици. Най-много разплодни яйца се произвеждат в Северния централен район (49.2%) и в Югоизточния район – 30.2% от общото производство.

Производство на яйца от кокошки

Графика 3

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – анкета "Птицевъдството в България"

Общото тегло на произведените яйца през 2020 г. е 85 081 тона, което е с 0.6% по-малко спрямо 2019 г. Средното тегло на яйцата от кокошки е 61.9 грама (+0.5%), на яйцата от пъдпъдъци – 12.4 грама (+2.5%), а на яйцата от патици – 79.5 грама (+1.0%).

Тегло на произведените яйца през 2020 година

Таблица 5

Вид яйца	Общо яйца	Средно тегло на яйцата	Общо тегло на яйцата
	(хил. броя)	(грама)	(тона)
От кокошки	1 360 803	61.9	84 284
в т.ч. за люпене	217 893		
– за месо	207 716		
– за носачки	9 415		
– общоползвателни	762		
От пуйки	448	79.9	36
От патици	6 982	79.5	555
От гъски	160	154.4	25
От пъдпъдъци	13 812	12.4	172
От щрауси	3	1 426.2	4
От токачки	164	40.6	7
Общо яйца:	1 382 372	///	85 081

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" - анкета "Птицевъдството в България през 2020 година"

Производство на месо от птици през 2020 година

По предварителни данни закланите птици през 2020 г. са 60.5 млн. броя, а произведеното месо е 114.4 хил. тона (-1.4% спрямо 2019 г.).

Произведеното месо от птици в кланиците през 2020 г. е с 1.5% по-малко спрямо 2019 г., като месото от кокошки и пилета бройлери е с 2.9% по-малко, а месото от патици - с 5.0% повече.

Таблица 6

Производство на месо от птици директно в стопанствата през 2020 година

Вид птици	Заклани птици в стопанствата	Общо живо тегло	Кланично тегло
	(хил. броя)	(тона)	(тона)
Кокошки и пилета	860	1 901	1 439
Пуйки	23	259	191
Други видове птици	54	142	106
Общо:	937	2 302	1 736

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" - анкета "Птицевъдството в България през 2020 година"

Предварителни данни за дейността на кланиците за бели меса в България през 2020 година са публикувани на интернет страницата на МЗХГ – <http://www.mzh.government.bg/bg/statistika-i-analizi/izsledvane-zhivotnovodstvo/danni/>

В стопанствата са заклани с 14.7% повече птици, а добитото месо е с 3.8% повече спрямо 2019 г.

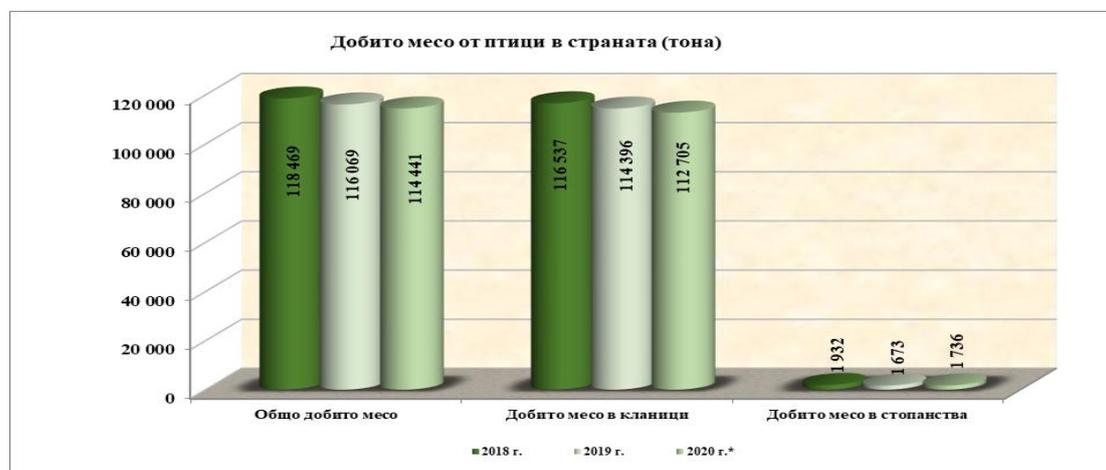
Графика 4

*- предварителни данни

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика"

Графика 5

*- предварителни данни

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика"

Дейност на люпилните в България през 2020 година

Таблица 7

Вид птици	Люпилни (брой)	Заложени яйца за инкубация (хил. броя)	Реализирани еднодневни пилета (хил. броя)	Дял от общия брой на заложените яйца (%)
Кокошки, от тях:	52	93 130	71 418	89.7%
– за месо	20	83 824	67 577	80.7%
– за носачки	17	8 503	3 314	8.2%
– общоползвателни	23	803	527	0.8%
Пуйки	14	23	12	0.0%
Патици	11	10 581	6 358	10.2%
Други птици	67	124	78	0.1%
Общо	127	103 858	77 866	100.0%

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – анкета "Птицевъдството в България през 2020 г."

Заложените яйца за инкубация са 104 млн. броя, от тях 93 млн. броя са от кокошки. За производство на пилета бройлери са заложени 84 млн. броя (80.7% от всички яйца), за производство на кокошки носачки – 8.5 млн. броя и за патета са заложени 10.6 млн. броя яйца. Реализираните еднодневни птици през 2020 година са почти 78 млн. броя общо, от които 67.6 млн. броя са пилета от специализирани хибриди за производство на месо, 6.3 млн. патета за производство основно на втлъстен черен дроб и 3.3 млн. броя сексирани женски пилета за носачки.

Основни видове птици в България към 31^{-ви} декември

(хил. броя)

Таблица 8

Година	Кокошки носачки и подрастващи	Пилета за месо	Кокошки и пилета общо	Пуйки	Патици	Гъски	Други птици	Птици общо
2010 г.	7 800	6 263	14 063	158	1 628	56	29	15 934
2011 г.	6 627	6 522	13 150	84	1 343	50	29	14 656
2012 г.	6 338	7 499	13 837	47	1 297	26	53	15 260
2013 г.	6 592	5 074	11 665	43	1 440	23	42	13 213
2014 г.	6 815	6 155	12 970	45	1 517	21	56	14 609
2015 г.	6 980	7 278	14 258	28	1 229	16	69	15 600
2016 г.	7 158	5 290	12 448	32	1 128	17	75	13 700
2017 г.	6 898	5 966	12 864	30	1 666	16	180	14 756
2018 г.	6 951	6 921	13 872	35	1 408	13	191	15 519
2019 г.	7 107	6 635	13 742	23	1 573	36	191	15 565
2020 г.	7 062	5 349	12 411	21	1 360	8	164	13 964

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – анкета "Птицевъдството в България"

МЕТОДОЛОГИЧНИ БЕЛЕЖКИ

Основна цел на наблюдението е да се определи:

- броят на птиците по видове и категории към 31^{-ви} декември, отглеждани в птицеферми (кокошки, патици, пуйки, гъски, пьдпъдъци, шрауси и токачки);
- производството на яйца за човешка консумация и за люпене по тип – за носачки, за месо или смесени (общоползвателни);
- реализация на бракуваните носачки и на угоените птици – предадени за клане в кланици, заклани в стопанствата, продажба на живи птици;

- структура и използване на люпилните – брой на заложените яйца за инкубация и реализирани еднодневни пилета;

Резултатите от изследването се използват за изготвяне на анализи и програми в сектора, както и за вземане на управленски решения при провеждане на аграрната политика в птицевъдството. Нормативният документ в страната, на който се основава статистическото изследване, е Националната статистическа програма за 2021 година. Резултатите от проведеното изследване кореспондират с изискванията на Регламент (ЕО) № 617/2008 и джентълменското споразумение между държавите-членки и Евростат за изготвяне на статистика за броя на стоковите кокошки носачки и производството на яйца за консумация.

Обхват на изследването: Резултатите обхващат броя на птиците по видове – кокошки, пилета за угояване, пуйки, патици, гъски и др., отглеждани в различни по размер птицеферми на територията на цялата страна и производството на яйца.

Определения за яйца, еднодневни пилета и домашни птици и техни категории, обхванати в статистиката:

1. **Яйца за люпене** – означава птичи яйца, включени в подпозиции 040711 и 040719 от Комбинираната номенклатура, предназначени за производство на пилета, класифицирани по вид, категория и тип и идентифицирани в съответствие с Регламент (ЕО) № 617/2008, произведени в Общността или внесени от трети страни.

2. **Пилета** – означава живи домашни птици, теглото на които не надвишава 185 грама, произведени в Общността или внесени от трети страни, и включени в подпозиции 0105 11,12,13,14 и 15 на Комбинираната номенклатура, от следните категории:

а) **Стокови пилета** – пилета от един от следните видове:

- пилета за месо – пилета, предназначени да бъдат угоени и заклани преди достигане на полова зрялост;
- пилета за яйца – пилета, предназначени за отглеждане с цел производство на яйца за консумация;
- пилета с двойно предназначение (общоползвателни) – пилета, предназначени и за снасяне на яйца и за месо.

б) **Пилета за размножаване** (родители) – пилета, предназначени за производство на яйца за стокови пилета.

3. **Люпилня** – предприятие за инкубиране на яйца, люпене и снабдяване с еднодневни пилета.

4. Видове птици:

- Петли, кокошки, пилета (*Gallus gallus*)
- Пуйки (*Meleagris spp.*)
- Патици (*Anas spp.*, *Cairina moschata*)
- Гъски (*Anser anser domesticus*)
- Токачки (*Numida meleagris domesticus*)
- Други птици: щрауси, пъдпъдъци

Въпросникът за изследването обхваща административна информация за стопанството, брой на птиците към 31^{-ви} декември, произведени яйца, предадени угоени птици за клане в кланица или заклани в стопанството, заложи яйца за люпене и реализирани еднодневни пилета през 2020 г.

Конфиденциалност – националните правила за определяне на конфиденциалността са дефинирани в Закона за статистиката. Съгласно чл. 25 не могат да се разгласяват или предоставят индивидуални статистически данни, както и статистическа информация, която обобщава данните за по-малко от три статистически единици или за съвкупност, в която относителният дял на стойността на изучаван параметър на една единица е над 85 на сто от общата стойност на този параметър за всички единици от съвкупността.

Достъпност и прозрачност – данните за броя птици, производството на яйца и производството на месо от птици, за дейността на люпилните са достъпни за потребителите на сайта на МЗХГ:

<http://www.mzh.government.bg/bg/statistika-i-analizi/izsledvane-zhivotnovdstvo/danni/>

съобразно установения срок в Националната статистическа програма.

Извадката от стопанства с птици, определени за анкетиране, обхваща 2 061 стопанства и е изготвена на база резултатите от проведеното преброяване на земеделските стопанства през 2010 година. Списъкът е допълнен със създадените нови стопанства след 2010 година. Изчерпателно се анкетираат стопанствата, в които се отглеждат най-малко 100 кокошки носачки или най-малко 200 пилета за угояване, или най-малко 100 други птици (пуйки + гъски + патици + други птици), или поне 1 щраус.

Анкетата е реализирана от експерти по агростатистика от областните дирекции „Земеделие” и служители от общинските служби по земеделие към МЗХГ.

Статистическите райони, цитирани в публикацията, са в съответствие с изискванията на общата класификация на териториалните единици за статистически цели, прилагана в Европейския съюз (NUTS2), съгласно Регламент (ЕС) № 31/2011. Районите, които образуват ниво 2 (NUTS2), са, както следва:

- **Северозападен** – Видин, Враца, Монтана, Ловеч и Плевен;
- **Северен централен** – Велико Търново, Габрово, Разград, Русе и Силистра;
- **Североизточен** – Варна, Добрич, Търговище и Шумен;
- **Югоизточен** – Бургас, Сливен, Ямбол и Стара Загора;
- **Югозападен** – Благоевград, Кюстендил, Перник, София-столица и София област;
- **Южен централен** – Кърджали, Пазарджик, Пловдив, Смолян и Хасково.